

7/10

Amerikansk politik i romaner

TVA ROMANER som till stor del eller alldeles övervägande behandlar politik har under det senaste året vunnit höga pris och stora försäljningsciffror i USA. *John O'Hara*, känd för "Appointment in Samarra", en del lysande noveller och några sensationsromaner, har i *Ten North Frederick* (Random House, 3: 95 dollar), skildrat sin hemstad i Pennsylvania och en av dess överklassfamiljer under 1900-talets första årtionden. Huvudpersonen, Joe Chapin, är en förmögen advokat som söker utnyttja sin charm, sin ställning och sina förbindelser för att göra en politisk karriär; han överskattar sina möjligheter och sitt marknadsvärde, ratas av det republikanska partiets byråkrati och slutar, efter motsvarande personliga misslyckanden, som alkoholist. Den stora romanen är O'Haras mest ambitiösa insats; den innehåller många pregnanta sidor om samhällslivet och de sociala och erotiska intrigerna bakom den moralistiska fasaden i en medelstor amerikansk stad. Men riktigt lyckas inte O'Hara, trots sin utomordentliga tekniska skicklighet. Figureerna blir inte trovärdiga, viljan att underhålla och chockera genom ständigt nya grepp och slagnummer blir för påtaglig. Det verkar som om denna stora begåvning förstörts genom sin framgångsrika och industrialiserade produktion och inte har kvar mycket av den särprägel och den kraft som framträdde i de första böckerna.

En ung författare, *Edwin O'Connor*, har med *The Last Hurrah* (Little, Brown and Company, 4 dollar) skrivit en rent politisk roman. Den gäller borgmästarvalet i en stor amerikansk stad i Östern; det kan vara Pittsburgh eller Detroit eller kanske rent av Chicago. *Frank Skeffington*, som vid 72 års ålder ställer upp till omval, är typen för den boss som man särskilt för några årtionden sedan ständigt mötte i politiska arbeten. Han är obildad, utan politiska åsikter, korrumberad och hänsynslös, vinner röster genom personliga favörer och löften till skilda folkgrupper. Tillika är han en vänlig, trevlig och vinnande

person, full av lustigheter, angelägen att hjälpa sina klienter, religiös och dygdig mitt i det totala skojet. Det märkvärdiga med honom är att han är gränslöst lögnaktig, men inte förljugen; han har intelligens och karaktär nog att orka ljuga ett helt liv utan att börja tro på vad han säger. Närmast representerar Skeffington de irländska, katolska invandrarnas politiska segertåg i Österns storstäder under det demokratiska partiets etikett. Denna sorts politik, en servicedemokrati i karikatyr som länge dominerat i många stater och städer, är numera på avskrivning, och Skeffington beskrives som en av dess sista utövare, den siste politikern av den "förrooseveltska typen". O'Connors roman, med sina satirer över valpropaganda, presskonferenser och politiska uppgörelser, är delvis festlig, men överdrifterna blir väl stora och upprepningarna av ungefär samma sak på 400 sidor blir småningom tröttsamma.

HERBERT TINGSTEN

8/10

Samarbete Kreuger-LO?

Enligt uppgift från ledande håll inom Landsorganisationen skall ingenjör Torsten Kreuger "även i fortsättningen behålla ett visst inflytande över Aftonbladet"; detta skulle innebära att hr Kreuger tillförsäkrades "inflytande över Aftonbladets redigering en längre eller kortare bestämd tid efter övertagandet". Detta hör, och det vill säga mycket, till de mest förbluffande meddelanden som framkommit i denna affär. Det är just hr Kreugers inflytande

på sina tidningar för att främja egna privatintressen som har varit det mest motbudande inslaget i Kreugerpressens verksamhet. Nu skulle alltså denna hr Kreugers position bevaras i den ena av de försälda tidningarna, trots att LO är den nya ägaren. Vi skulle bjudas på en blandning av socialdemokratisk agitation och uttryck för hr Kreugers speciella önskemål och intressen. I det längsta vill man inte tro på att LO går med på denna förnedrande kombination.

Okt 2 l. 1 k
 Inl. 1 a
 S: a 5

Thulin - Tunis - Mentone

10/10 - 3/11